

November : De koude Leonidenmaand

Olga van Mil ¹

1. Vioolveld 31, 2914 CH Nieuwerkerk a.d. IJssel

Inleiding

Zo langzamerhand begint iedereen in meteorenland toch wel een beetje de Leonidenkriebels te krijgen. Ja, november 1998 lijkt nog ver weg, maar voor je het weet is het zover. Maar we moeten in onze drukte om 1998 natuurlijk 1997 niet vergeten. Ook dan zijn de Leoniden te zien en natuurlijk hebben we ook nog de Orioniden en de Tauriden. De Leoniden en Orioniden vallen dit jaar helaas niet zo gunstig. De maan zal waarschijnlijk stralend aan de hemel staan. Maar daartegenover staat een zeer gunstig Tauridenmaximum. En wat is er nu mooier dan een lange trage Tauridevuurbol? Meerder vuurbollen????

Orioniden

Zoals eerder al gezegd hebben valt het Orionidenmaximum dit jaar niet zo erg gunstig. We hebben ten eerste last van de maan en ten tweede valt het maximum op een doordeweekse dag. Toch is het belangrijk dat de Orioniden niet vergeten worden. In 1993 gaf deze zwerm namelijk een opleving en wie weet gebeurt het weer. Orioniden zijn zeer snelle meteoren. Zij hebben tijdens het maximum een ZHR van ongeveer 25.

Tauriden

De Tauriden bereiken hun maximum op woensdag 5 november. Er zal dan vrijwel geen last zijn van storend maanlicht.

Doordat de Tauriden een erg breed maximum hebben is de activiteit ook nog redelijk hoog in het weekend voor en het weekend na het maximum. Dus als het weer een beetje mee zit zal iedereen een kans krijgen om deze vaak heldere oranje trage meteoren te zien.

De ZHR van deze zwerm is niet zo heel erg hoog. Rond het maximum is hij ongeveer 7.

Let bij het waarnemen van de Tauriden wel goed op dat de radiant in de grote verschijningsperiode (eind september tot begin december) een heel eind langs de hemel zal verschuiven.

Leoniden

Zoals al eerder gezegd, de Leoniden mogen dit jaar zeker niet vergeten worden. Zeker niet als de waarnemingen van 1965 in ons achterhoofd houden. Doordat de activiteit in 1964 niet zo heel erg hoog was, waren de verwachtingen onder de waarnemers voor 1965 niet erg hoog gespannen. Veel waarnemers bleven daarom ook gewoon de nachten rond het maximum binnen. De enkele waarnemers die de kou trotseerden werden echter rijkelijk beloond. In de nanacht van 16 november 1965 werden maar liefst 18 vuurbollen gemeld. De nalichtende sporen van enkele van deze meteoren bleven tot diep in de schemering zichtbaar. [1]

Tot nu toe is de Leonidenactiviteit redelijk te vergelijken geweest met 32 jaar geleden. Zal het ook nu zo zijn? We weten het niet. In ieder geval viel in 1965 het maximum ook overdag. Waarnemers op Hawaï melden toen zelfs een honderdtal vuurbollen.

Ook al is het volle maan en valt het maximum dit jaar overdag, de Leoniden moeten zeker in de gaten gehouden worden.

Volgens voorspellingen zal de ZHR tijdens de nacht van 16/17 november rond de 80 liggen.

Op 17 november zal de piek waarschijnlijk te zien zijn. Bij ons is het dan helaas licht.

In de nacht van 17/18 november zal de ZHR rond de 60 liggen.

Deze aantallen zijn ongeveer vergelijkbaar met die van de Perseïden.

Alleen zullen er waarschijnlijk wat meer vuurbollen te zien zijn.

Een groot nadeel is dat we van de Leoniden niets zeker weten, want als de piek smaller is dan de piek in 1965 zien we wellicht helemaal niets.

Tot slot

Denk goed na voordat je gaat waarnemen. Ook in de herfstmaanden kan het al behoorlijk koud zijn.

Zorg dus voor voldoende warme kleding. Zorg ook voor reservebatterijen voor memorecorders. Als het koud is zijn batterijen veel sneller leeg dan bij een gemiddelde Perseïdenactie. Controleer ook regelmatig of je memorecorder het nog doet, want niets is erger dan er tijdens het uitluisteren achterkomen dat je bandje de halve nacht stil heeft gestaan.

Referenties

1] J. van Diggelen. Hemel en Dampkring **65** (1967) pg. 167 ev.